

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1351/22-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Kamenice, okr. Jihlava, příspěvková organizace
Sídlo	Kamenice u Jihlavy 402, 588 23
E-mail	skola@zskamenice.cz
IČO	75 022 354
Identifikátor	600 117 171
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jan Jelínek
Zřizovatel	Městys Kamenice
Místo inspekční činnosti	Kamenice u Jihlavy 402
Inspekční činnost na místě	4. 11. 2022 – 10. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Kamenice, okres Jihlava, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. K termínu inspekční činnosti se v mateřské škole vzdělávalo

ve čtyřech heterogenních třídách 87 dětí. V posledním roce před zahájením povinné školní docházky bylo 27 dětí, z toho pět dětí s odkladem školní docházky. K termínu inspekční činnosti evidovala základní škola 262 žáků ve čtrnácti třídách. V aktuálním školním roce vykázala škola 28 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), přičemž u sedmi žáků působí asistenti pedagoga. Ve dvou odděleních školní družiny je aktuálně zapsáno 54 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) při řízení školy vychází z koncepce rozvoje a řízení školy, která se věnuje všem stěžejním oblastem bezprostředně ovlivňujících kvalitu vzdělávání a poskytovaných služeb. Dále ředitel využívá dlouholetých zkušeností a dobré orientace v místních podmínkách, což mu napomáhá stanovit si reálné cíle, které inovuje podle aktuální potřeby (např. oblast materiálních podmínek, oblast personálních podmínek a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků). Při plnění stanovených cílů byla škola úspěšná zejména v oblasti zlepšování materiálních podmínek základní školy a mateřské školy a zkvalitňování oboustranné informovanosti mezi školou a zákonnými zástupci dětí a žáků.

Ředitel nastavil pravidla fungování činnosti školy (zejména v oblastech vedení a organizaci provozu, kontrolní a hospitační činnosti, dalšího vzdělávání, činnosti pedagogické rady jako poradního orgánu ředitele či vyhodnocování úspěšnosti realizace školního vzdělávacího programu) s delegováním výkonných kompetencí včetně mateřské školy, což se projevilo jako funkční. Jednání pedagogické rady, která probíhají na obou pracovištích odděleně, jsou účinnými prostředky vzájemné informovanosti a hodnocení vzdělávacího procesu. Jednou týdně probíhají v základní škole pedagogicko-provozní porady, kde jsou učitelé seznamováni s aktuálními záležitostmi.

Další vzdělávání pedagogů základní školy prostřednictvím školení či kurzů je plánováno především s ohledem na potřeby školy, koresponduje s plánem školy (témata zaměřená na kritické myšlení, badatelský přístup a formativní hodnocení) i s přihlédnutím k preferencím pedagogů. Učitelky mateřské školy se intenzivně vzdělávají v oblasti nových prostředků, metod a forem vzdělávání, které ve své praxi často využívají s pozitivním dopadem na zpestřování výuky a velmi dobrou motivovanost dětí. Všichni pedagogové jsou metodicky vedeni, jsou jim poskytovány podrobné konzultace a další spolupráce.

Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému zkvalitnění materiálních podmínek. Prostředí pro vzdělávání bylo ve sledovaných vyučovacích hodinách v základní škole i v průběhu sledovaných režimových jednotek v mateřské škole příznivé a motivující. Informační a komunikační technologie (např. nová počítačová technika, 3D tiskárny), byly v hospitovaných hodinách v základní škole účelně využívány. Rozvoji materiálních podmínek mateřské školy je věnována také výrazná pozornost. Vybudováním nové budovy a rekonstrukcí staré budovy mateřské školy se podařilo vybudovat funkční a esteticky podnětné prostředí pro předškolní vzdělávání, např. v kvalitě vybavenosti výpočetní technikou, což je žádoucí pro on-line vzdělávání, rozvoj informační gramotnosti dětí či aktivního využívání informačních zdrojů. Využívaným efektivním nástrojem, který podporuje všestranný pohybový rozvoj dětí, zkoumání a pozorování zákonitostí přírody v každém ročním období, je přilehlá zahrada. Mateřská škola disponuje značným množstvím metodického materiálu a didaktických pomůcek, které pozitivně ovlivňují kvalitu předškolního vzdělávání dle nejnovějších trendů.

V oblasti partnerství se škola zapojuje jak do projektů zaměřených pro žáky a učitele (např. Chaloupky o. p.s., sdružení Mokřady), tak projektů určených pro zkvalitňování materiálního zázemí školy (nová infrastruktura školní počítačové sítě, zahradní domek na školní zahradě, úprava školního dvora, nový výtah, kterým je zajištěna bezbariérovost hlavní budovy školy a školní jídelny). Škola je v pravidelném kontaktu se zřizovatelem. Městys jako zřizovatel má zájem o činnost školy, podporuje různé aktivity a pomáhá řešit problémy spojené s provozem školy. Spolupráce se školskou radou a vnějšími partnery je na velmi dobré úrovni. Činnost spolku přátel Základní a Mateřské školy Kamenice se pozvolna začleňuje do systému podpory výchovně vzdělávacích činností školy a přímé podpory žáků. K intenzivnějšímu zlepšování a utužování partnerských vztahů využívá škola také větší množství školních a mimoškolních akcí. O aktivitách školy jsou rodiče a veřejnost informováni prostřednictvím přehledných webových stránek školy. O prospěchu a chování žáků jsou zákonní zástupci informováni také na pravidelných třídních schůzkách a účelně je k tomu využíván dobře nastavený elektronický způsob přenosu informací. Úzká kooperace s mateřskými, základními i středními školami účelně přispívá k rozvoji sociální gramotnosti žáků. Výběr partnerských organizací, jejichž zástupci přicházejí do školy nebo k nimž organizuje škola návštěvy, je promyšleně veden snahou o komplexní rozvoj osobností žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole bylo realizováno v souladu se školním vzdělávacím programem a vycházelo ze třídních plánů, kde jsou jasně stanoveny cíle a jejich vyhodnocování, ale není zde zřejmá vazba na pedagogickou diagnostiku. Specifikace vzdělávacích cílů byla zaměřená pouze na vzdělávací obsah, při plánování nebylo přihlíženo k výsledkům pedagogické diagnostiky. Sledovaný průběh vzdělávání probíhal v klidné a přátelské pracovní atmosféře. Prostředí pro vzdělávání bylo dobře připravené, zvolené pomůcky byly pro děti voleny promyšleně a vhodně, byly zařazovány pohybové aktivity i logopedické chvíle. Pravidelným zařazováním těchto chviliek byly podporovány řečové schopnosti a posilována správná výslovnost dětí. V oblasti logopedické péče má škola nastaven funkční systém práce s dětmi, díky kterému pozitivně ovlivňuje rozvoj a dosahování klíčových kompetencí v komunikaci a ve vzdělávání dětí. Při spontánních činnostech byl účelně podporován rozvoj herních návyků v námětových, tvořivých i konstruktivních hrách, děti využívaly znalosti i dovednosti již získané. U dětí byl podporován rozvoj sounáležitosti a empatického chování, vzdělávací nabídka byla dětem obsahově blízká a přiměřeně náročná. Děti měly dostatek prostoru pro vyjadřování a uplatňování svých nápadů, názorů a myšlenek. Cíle vzdělávacích činností byly vhodně diferencovány vzhledem k věkovým zvláštnostem dětí. Děti byly vedeny k dodržování společenských a hygienických návyků, bez problémů plnily pokyny učitelek, zapojovaly se do všech společných činností. Při odpoledních činnostech učitelky zohledňovaly individuální potřebu spánku každého dítěte.

Vzdělávání na prvním stupni základní školy probíhalo v klidné a vstřícné pracovní atmosféře, která podněcovala k učení a podporovala rozvoj zdravého sebevědomí žáků. Část vzdělávacích cílů byla zaměřena jak na znalosti a dovednosti, tak na postojovou složku vzdělávání. Vzdělávací cíle měly pro všechny žáky stejnou úroveň, v menší míře byla uplatněna diferenciací, která by vedla k maximálnímu rozvoji žákova potenciálu. Vzdělávání se vyznačovalo promyšlenou strukturou vyučovacích hodin. Ve všech zhlédnutých hodinách byli žáci seznámeni s plánovaným průběhem hodiny a s jejím cílem. Vyučující využívali aktuální reálné situace a vlastní zkušenosti žáků. Výuka byla

organizačně velmi dobře zvládnutá. V hospitovaných hodinách převažovala skupinová práce a práce ve dvojici, v menší míře bylo uplatněno frontální působení, a to vždy s pozitivním dopadem na kvalitu výuky. Učitelé vhodně podporovali nejen schopnost komunikovat a spolupracovat, ale i schopnost žáků objevovat nové skutečnosti a spojovat si učivo do mezipředmětových souvislostí. Někteří pedagogové efektivně využívali projektové výuky a integrace obsahu vzdělávání do smysluplných celků podporující porozumění souvislostem (např. projektová výuka na téma: Zelenina). Názornost vzdělávání podpořilo efektivní používání didaktických pomůcek či materiálů souvisejících s probíraným tématem. Efektivně byla zařazována práce s interaktivní tabulí. Účelné využívání tabletů všemi žáky v hodinách anglického jazyka přispívalo nejen k získávání informací, ale také k lepšímu pochopení probírané látky. V hodinách byly vhodně využity prvky činnostního učení. V tomto učení byla efektivně zařazena práce s chybou, která vedla ke zjištění její příčiny a následnému odstranění. Docházelo tak k eliminaci špatných návyků a správnému osvojování učiva. Pozornost a aktivitu žáků udržovaly také motivační rozhovory, relaxační chvílky či pohybové aktivity. Žáci byli vedeni k vytváření pracovních návyků a samostatnosti. Ve většině vyučovacích hodin převažoval důraz na efektivní volbu postupů a strategií k řešení úkolu nad formální úpravou písemností. Ve všech hodinách I. stupně bylo uplatňováno tempo přizpůsobené žákům. Vyučující zařazovali aktivity, které nebyly zaměřené na výkon žáků, proto i pomalejší žáci měli možnost práci dovést do konce. Závěry vyučovacích hodin byly účelně využity ke zhodnocení přínosu jednotlivých činností a žáci měli dostatek prostoru pro sebehodnocení.

Vyučovací hodiny na druhém stupni byly zaměřené na upevňování nabytých vědomostí i na osvojování nového učiva. Vyučující kladli na žáky jasné požadavky, jejich pochopení či osvojení průběžně ověřovali, a tím získávali potřebnou zpětnou vazbu. Ve výuce přírodovědných předmětů byly vhodně uplatňovány mezipředmětové vztahy, učitelé využívali kooperativní a činnostní metody a formy učení. Ve většině hospitovaných hodin vyučující i žáci efektivně využívali prostředky komunikačních a informačních technologií. Pedagogové žáky motivovali pochvalou, respektováno bylo individuální tempo žáků, v případě potřeby jim poskytovali učitelé individuální dopomoc. V hospitovaných hodinách informatiky byl charakteristický důraz na samostatnost žáků. Písemné zadání úkolu rozvíjelo čtenářskou gramotnost s akcentem na pochopení textu. Na základě daného postupu žáci hledali různé způsoby řešení. Společně s vyučujícím účelně porovnávali postupy, navrhovali řešení, diskutovali. Velmi pozitivně byla hodnocena podpora komunikativních kompetencí (např. v hodinách dějepisu), kdy byli žáci úspěšně vedeni k samostatným formulacím vlastních názorů nebo k účelnému dialogu. Při prezentaci výsledků své práce byli žáci vhodně motivováni a se zaujetím se dělili se spolužáky o nové poznatky. Učitelé se zároveň ujistovali o porozumění učební látce a zadání úkolů. Závěrečné shrnutí hodin a celkové hodnocení práce žáků bylo prováděno většinou učitelem, ale objevila se i snaha vedení žáků k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Komunikace pedagogů s žáky byla partnerská, zohledňovala jejich sociální, emociální, fyzické potřeby a panovala mezi nimi zřetelná důvěra. K tomu napomáhalo i respektování dohodnutých pravidel. Diferenciace učebních aktivit podle individuálních dispozic žáků, a to jak ve směru k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, tak žákům nadaným, byla zaznamenána pouze ojediněle.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v příznivé atmosféře. Ve sledovaných aktivitách byli účastníci zájmového vzdělávání vhodně motivováni. Příznivě byly rozvíjeny jejich estetické dovednosti a sociální návyky. Pravidelné činnosti měly především formu řízených i spontánních aktivit zájmového a rekreačního charakteru, při nichž byl vytvořen prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při vzdělávání v mateřské škole prokazovaly děti dobrou úroveň poznatků a dovedností v jednotlivých činnostech, přiměřeně ke svému věku komunikovaly s vrstevníky i dospělými, dodržovaly nastavená pravidla, chovaly se k sobě navzájem přátelsky a tolerantně. Děti měly na velmi dobré úrovni rozvinuty základy kompetencí k učení, k řešení problémů, komunikativní a činnostní. Při vzdělávání prokazovaly potřebnou samostatnost, bez problémů se zapojovaly do společných aktivit, dokázaly provázat jednotlivé poznatky s reálným životem, vyvinout úsilí, soustředit se, reprodukovaly množství říkadel a písní. Nejmladší děti se dobře adaptovaly na zvládnutí pobytu ve škole bez přítomnosti rodičů. Úroveň dosahovaných výsledků dětí v jednotlivých oblastech učitelky průběžně monitorují prostřednictvím vedených záznamových archů.

Výsledky vzdělávání žáků základní školy jsou školou dlouhodobě a systematicky monitorovány interními i externími nástroji. Důležitým prvkem vnitřní evaluace je soubor školních testů, kterými škola pravidelně ukončuje vzdělávání žáků 9. tříd v jednotlivých předmětech. Při ověřování úrovně výsledků vzdělávání již několik let škola používá externí systém testování pro žáky 5., 7. a 9. tříd, což umožňuje efektivně sledovat vývoj i v časových řadách. Systém testů zahrnuje testování z anglického jazyka, českého jazyka, matematiky a doplňuje ho srovnávací test obecných studijních předpokladů. Výsledky v loňském roce ukázaly, že studijní potenciál žáků je využíván optimálně a výsledky žáků v testech odpovídají úrovni jejich studijních předpokladů. V loňském školním roce byl 5. ročník zařazen do plošného testování. V tomto testování dosahovala škola průměrných (v českém jazyce nadprůměrných) výsledků. Výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady.

Škola se dlouhodobě věnuje problematice přechodu dětí z mateřské školy do základní školy. Děti s předstihem navštěvují základní školu, kde se seznamují s novým prostředím. Ve škole je také vhodně nastaven systém monitorování přechodu žáků z prvního na druhý stupeň (např. adaptační pobyt). Škola sleduje úspěšnost žáků v přijímacím řízení na střední školy v českém jazyce a matematice, nejvíce žáků odchází na střední odborné školy. Jejich úspěšnost ve středním vzdělávání škola sleduje spíše neformálně.

Školní poradenské pracoviště informuje všechny vyučující žáků se speciálními vzdělávacími potřebami o jejich potřebách a v hospitovaných hodinách byla podpůrná opatření poskytována dle doporučení školských poradenských zařízení. Škola vytváří vhodné podmínky pro dosažení úspěchu žáků a zohledňuje jejich možnosti a potřeby. Žákům ohroženým školním neúspěchem je poskytována podpora ve formě doučování předmětů český jazyk, matematika a anglický jazyk v odpoledních hodinách. Pozornost je věnována i úspěšnosti žáků u přijímacích zkoušek na střední školy, škola vede žáky k realistickému zhodnocení vlastních předpokladů, k volbě vhodné vzdělávací cesty a zodpovědnému výběru budoucí profese.

Strategie v oblasti prevence rizikových jevů zahrnuje řadu jednorázových i pravidelných aktivit, jejichž účinnost je pravidelně vyhodnocována. Škola pravidelně využívá preventivně-vzdělávacích programů ve spolupráci s Centrem primární prevence, Policií ČR pro jednotlivé ročníky (např. Kamarádství, On-line, Tvoje cesta načisto). Jednotlivá témata související s prevencí sociálně patologických jevů učitelé pravidelně zařazují do tematických plánů jednotlivých předmětů. Jedná se především o prevenci kouření, alkoholu a dalších návykových látek, prevenci šikany a kyberšikany, zdravý životní styl a o duševní hygienu přiměřenou věku a dopravní výchovu. Největší prostor je této problematice věnován v hodinách občanské výchovy, výchovy ke zdraví, informatiky, chemie, přírodopisu a prvouky. Ke zlepšení sociálních vazeb mezi žáky a učiteli přispívá školní parlament.

Škola dlouhodobě nabízí činnost v zájmových kroužcích (např. sportovní, výtvarný, hra na kytaru) jako preventivní opatření před sociálně patologickými jevy a zároveň jako smysluplné naplnění času.

Závěry

Vývoj školy

- Zkvalitnění materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality a organizace výchovně-vzdělávací práce školy.
- Od poslední inspekční činnosti se v základní i mateřské škole zvýšil počet vzdělávaných dětí a žáků.
- Od poslední inspekční činnosti došlo ke zvýšení počtu zaměstnanců.

Silné stránky

- Zkvalitnění infrastruktury datové sítě školy umožnilo a usnadnilo vzájemnou komunikaci mezi žáky, učiteli a zákonnými zástupci.
- Vedení školy s pomocí zřizovatele a úspěšným zapojením do projektů cílevědomě a systematicky zajišťuje kvalitní materiální a esteticky podnětné zázemí pro děti a žáky.
- Výsledkem pozitivního přístupu pedagogů k dětem a žákům byla příznivá pracovní atmosféra ve všech třídách mateřské a základní školy.
- Pedagogové využívají širokého spektra výchovně-vzdělávacích strategií v průběhu vzdělávání.
- Zaměřením na logopedickou péči, pravidelným zařazováním logopedických chvilek jsou podporovány řečové schopnosti a posilována správná výslovnost dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečná je diferenciací učiva s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků.
- Záznamy pedagogické diagnostiky nejsou systematicky využívány k plánování vzdělávacího procesu, cíleně nevedou k záměrům pro další vzdělávací činnost.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Individualizovat výuku a diferencovat učivo s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dlouhodobá koncepce rozvoje Základní školy a Mateřské školy Kamenice, okr. Jihlava, příspěvková organizace pro školní roky 2020/2021-2024/2025, ze dne 29. 9. 2020
2. ŠVP pro základní vzdělávání, ze dne 1. 9. 2021
3. ŠVP pro předškolní vzdělávání „Máme rádi místo, kde žijeme“, ze dne 1. 9. 2022
4. ŠVP pro školní družinu, ze dne 1. 9. 2021
5. Plán DVPP na školní rok 2022/2023
6. Program poradenských služeb
7. Preventivní program školy základní a mateřské školy na školní rok 2022/2023
8. Minimální preventivní program rizikového chování
9. Strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování
10. Plán výchovného poradenství na školní rok 2022/2023
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
12. Podrobný přehled o individuálním rozvoji a učení dítěte
13. Kniha úrazů mateřské školy, ze dne 1. 3. 2015
14. Kniha úrazů základní školy, ze dne 1. 9. 2022
15. Třídní výchovný plán mateřské školy ve školním roce 2022/2023
16. Činnost mateřské školy ve školním roce 2021/2022
17. Evaluační zpráva mateřské školy ve školním roce 2021/2022
18. Preventivní program sociálně patologických jevů v mateřské škole
19. Minimální preventivní program rizikového chování v mateřské škole
20. Plán DVPP v mateřské škole na školní rok 2022/2023
21. Plán hospitační činnosti na školní rok 2021/2022 a 2022/2023 v mateřské škole
22. Plány předmětových komisí na školní rok 2022-2023
23. Povolení výjimky zřizovatelem z nejvyššího počtu účastníků školní družiny, ze dne 1. 9. 2018
24. Plán pedagogických a provozních porad na školní rok 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marie Jadrná, školní inspektorka

Mgr. Blanka Lučková, školní inspektorka

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka

Bc. Renáta Hánová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.